

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ**

2023 оны 03 сарын 01 өдөр

Дугаар A/17

Мөрөн сум

**Сүрьеэ илрүүлэх хавьтлын үзлэгийг
зохион байгуулах тухай**

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.1 дэх заалт, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалт, Монгол улсын Засгийн газрын 2020 оны 23 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-ийн хавсралтын 3.3.9 дэх заалт, Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/30 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Сүрьеэ илрүүлэх хавьтлын үзлэгийг зохион байгуулах удирдамжийг 1 дүгээр, сүрьеэгийн хавьтлын болон эрсдэлт бүлгийн идэвхтэй илрүүлэг үзлэгийн бэлтгэл хангах зааварчилгааг 2 дугаар, сүрьеэгийн хавьтлын болон эрсдэлт бүлгийн идэвхтэй үзлэг зохион байгуулах багийн бүрэлдэхүүн, ажлын чиг үүргийг 3 дугаар, сүрьеэ илрүүлэх идэвхтэй үзлэгийн хуваарийг 4 дүгээр, зардлын тооцоог 5 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Сүрьеэгийн эрсдэлт бүлэг болон хавьтлын идэвхтэй илрүүлэг үзлэгийг хуваарийн дагуу орон нутагтаа зохион байгуулж, зорилтот бүлгийн хүн амыг оновчтой сонгох, бэлтгэл ажлыг хангах, үзлэгийн хамрагдалтад анхаарч ажиллахыг эрүүл мэндийн төвүүдийн дарга нарт үүрэг болгосугай.

3. Сүрьеэ илрүүлэх үзлэгийн зардал 13,000,000 (Арван гурван сая) төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн данснаас гаргахыг Ахлах нягтлан бодогч (М.Мягмарсүрэн)-д зөвшөөрсүгэй.

4. Сүрьеэ илрүүлэх идэвхтэй үзлэгийн явц үр дүн, тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, мэргэжил аргагүйгээр ханган ажиллахыг Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн Ахлах мэргэжилтэн (Б.Мөнх-Эрдэнэ)-д даалгасугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ *Д.ТҮВШИНБАЯР*

67120010:4

Эрүүл мэндийн газрын даргын 2023
оны 03 дугаар сарын 04-ны өдрийн
А.117 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт

УДИРДАМЖ

Сүрьеэгийн хавьтлын илрүүлэг үзлэг зохион байгуулах тухай

Нэг. Үндэслэл

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор баталсан “Халдварт өвчинтэй тэмцэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд сүрьеэгийн илрүүлэлтийг эрчимжүүлэх шаардлагатай байна. Улсын хэмжээнд 2022 оны байдлаар Монгол улсад сүрьеэгийн 2366 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь олон улсын байгууллагын тооцсон нийт шинэ өвчлөлийн 3.1 хувийг илрүүлсэн байна. Өөрөөр хэлбэл, улсын хэмжээнд 8000 гаруй сүрьеэтэй өвчтөн оношлогдоогүй буюу илрээгүй хэвээр байна.

Манай аймгийн хэмжээнд 2022 онд нийт 71 сүрьеэгийн өвчлөл бүртгэгдсэн ба сүрьеэгийн эрт илрүүлгийн үзлэгээр 28 тохиолдлыг илрүүлж эмчилгээнд хамруулсан нь өвчлөлийн тархалтыг бууруулахад ихээхэн ач холбогдолтой үйл ажиллагаа болсон.

2020 онд Глобаль сан, Монголын сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбоо, Эрүүл мэндийн яам, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн мэргэжил аргагүй, санхүүгийн дэмжлэг туслалцаатайгаар өвчлөл өндөртэй сонгосон сумдад үзлэг зохион байгуулахаар шийдвэрлэсэн.

Тус арга хэмжээ нь сүрьеэ өвчнийг эрт илрүүлэх, эрсдэлт болон зорилтот бүлгийн хүн амыг оновчтой сонгож хамруулах, сүрьеэгийн илрүүлэлтийг нэмэгдүүлэх, түүнчлэн илэрсэн өвчлөлийг эмчлэх, сүрьеэгийн далд халдварыг эмчлэх, хавьтлыг урьдчилан сэргийлэх эмчилгээнд хамруулах нь сүрьеэгийн тархалтыг бууруулахад чиглэгдсэн нэн чухал үйл ажиллагаа юм.

Хоёр. Зорилго

Аймгийн хэмжээнд сүрьеэгийн илрүүлэлтийг нэмэгдүүлж, бүрэн төгс эмчлэх замаар сүрьеэгийн тархалтыг бууруулах

Гурав. Зорилт

3.1. Сүрьеэгийн эрсдэлт болон зорилтот бүлгийн хүн амын дунд сүрьеэ илрүүлэх идэвхтэй үзлэг зохион байгуулах

3.2. Сүрьеэгийн далд халдварыг илрүүлж бүрэн төгс эмчлэх

3.3. Сүрьеэгийн хавьтлуудыг урьдчилан сэргийлэх эмчилгээнд хамруулах

Дөрөв. Хугацаа

2023 оны 03 дүгээр сарын 10-аас 04 дүгээр сарын 30-ны өдрийг дуустал

Тав. Зохион байгуулах байгууллага

Эрүүл мэндийн газар

Зургаа. Хамтран ажиллах байгууллага

6.1 Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг

6.2 Монголын сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбооны Хөвсгөл аймаг дахь салбар хороо

6.3 Арбулаг, Алаг-Эрдэнэ, Бүрэнтогтох, Галт, Жаргалант, Тариалан, Тосонцэнгэл, Төмөрбулаг, Улаан-Уул, Хатгал, Цагааннуур, Цэцэрлэг сумдын эрүүл мэндийн төв, Далай-Элбэрэлт, Дэлгэрмөрөн, Гурвангал, Энх-Үйлс, Энэрэл өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд

Долоо.Санхүүжүүлэгч

Глобаль сангийн төсөл хэрэгжүүлэгч Монголын сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбоо

Найм. Хүрэх үр дүн

8.1 Сүрьеэтэй өвчтөний хавьтлуудыг нэрсийн дагуу 90%-иас дээш үзлэг шинжилгээнд хамруулсан байна.

8.2 Болзошгүй тохиолдлын цэрний сорьцыг 100% авч зөөвөрлөж шинжилгээнд хамруулсан байна.

8.3 Шаардлагатай тохиолдлуудыг эмнэлзүйн багийн хурлаар хэлэлцүүлж 100% шийдвэрлэсэн байна.

8.4 Сүрьеэгийн илрүүлэлтийг нэмэгдүүлж, эмчилгээ хяналтад бүрэн хамруулсан байна.

8.5 Тоон болон санхүүгийн тайланг маягтын дагуу үнэн зөв бүрэн гаргаж хугацаанд нь тайлагнасан байна.

Эрүүл мэндийн газрын даргын 2023
оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/17 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

СҮРЬЕЭГИЙН ХАВЬТЛЫН БОЛОН ЭРСДЭЛТ БҮЛГИЙН ИДЭВХТЭЙ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГИЙН БЭЛТГЭЛ ХАНГАХ ЗААВАРЧИЛГАА

Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 01 дүгээр сарын 27 өдрийн А/30 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт “Сүрьеэгийн хавьтлын илрүүлэг үзлэгийг зохион байгуулах заавар”-ын дагуу дараах үндсэн ажлыг зохион байгуулна.

Нэр томъёо:

Эрсдэлт бүлгийн хүн ам: Нийт хүн амтай харьцуулахад сүрьеэгийн тархалт эсвэл шинэ өвчлөл харьцангуй өндөр байгаа бүлэг хүн ам юм.

Хавьтал: Сүрьеэтэй өвчтний халдвартай байх хугацаанд хамт байснаар сүрьеэгийн нянгийн халдварт өртсөн хүнийг хэлнэ.

Сүрьеэгийн далд халдвар: Сүрьеэгийн нянгаар халдварлагдсан ч эмнэлзүйн ямар нэгэн шинж тэмдэггүй хүн. Энэ тохиолдолд туберкулины сорил, интерферон гамма /IGRA/ тодорхойлох шинжилгээ эерэг байх боловч багажийн болон нян судлалын шинжилгээнд өөрчлөлтгүй.

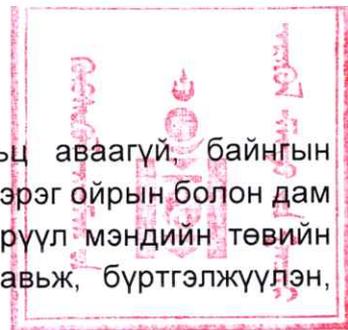
1. Бэлтгэл хангах

1.1 Эрсдэлт бүлгийн иргэдийн нэрсийн жагсаалтыг өгөгдсөн хүснэгтийн дагуу оршин суургаа хаягт нийцүүлэн гаргаж, үзлэг эхлэхээс 2 хоногийн өмнө khorolsuren98@gmail.com цахим хаягаар ирүүлэх ба хамруулах иргэдийг үзлэгт бэлэн байлгах, урих, тээвэрлэх, мэдээлэл хүргэх ажлыг зохион байгуулах
Эрсдэлт бүлгийн хүн амд дараах нийгмийн бүлгүүдийг хамааруулан ойлгоно.

- Эмзэг бүлэг, орон гэргүй хүн ам (Хүнсний эрхийн бичгээр хүнс авдаг өрх орно)
- Амьжиргааны түвшин доогуур иргэд
- Өмнө нь сүрьеэгээр өвдөж эмчилгээнд хамрагдсан иргэдийн гэр бүлээс гадна ах дүү ажлын газрын ойрын хавьтлын нэрсийг гаргах
- Чихрийн шижингийн 1,2 дугаар хэв шинж
- Тураалтай, хоол тэжээлийн дутагдалтай
- Ходоод гэдэс тайрах мэс ажилбар хийлгэсэн
- Архины хамааралтай
- Дархлаа дарангуйлагдах эмчилгээ хийлгэж байгаа
- Ахмад настан
- Сэтгэцийн эмгэгтэй
- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж муу алслагдсан, шилжин суурьшигч
- Амьсгалын замын архаг өвчтэй

1.2 Мантугийн сорилыг хуваарийн дагуу татан авч сүрьеэгээр сүүлийн 3 жилд өвчилсөн иргэдийн судалгааны дагуу сүрьеэгийн диспансераас хүргүүлсэн хавьтлын судалгаатай тулгаж нэмэлтээр үзлэгт хамрагдаагүй өрхийн гишүүд, өмнөх

онуудын үзлэгээр болзошгүй илэрсэн тохиолдлоос сорьц аваагүй, байнгын үйлчлүүлдэг байгууллага, хот айл, ажлын газрын хамт олон зэрэг ойрын болон дам хавьтлуудад, үзлэг эхлэхээс гурав хоногийн өмнө сумын эрүүл мэндийн төвийн вакцинатор сувилагч хүүхэд насанд хүрэгсдэд сорилыг тавьж, бүртгэлжүүлэн, зөвлөгөө мэдээллээр хангаж, үзлэгт бэлтгэх.

1.3 Бүртгэх, үзлэг шинжилгээ хийх, сорьц авах, сургалт мэдээлэлд хамруулах өрөө тасалгаа, байр, талбайг урсгалын дагуу зөв зохион байгуулж бэлтгэх, иргэдийг нэрсийг дагуу хамруулах, урих, дуудах, тээвэрлэх, халдвар хамгааллын дэглэм баримлуулах, дэг журам сахиулах, сургалт мэдээлэл хийх эмч мэргжилтнүүдийг үүрэгжүүлж, зохион байгуулалтыг оновчтой шийдвэрлэх.

Эрүүл мэндийн газрын даргын 2023
оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А. 117 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралт

СҮРЬЕЭГИЙН ХАВТЛЫН БОЛОН ЭРСДЭЛТ БҮЛГИЙН ИДЭВХТЭЙ ҮЗЛЭГ
ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ БАГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН, АЖЛЫН ЧИГ ҮҮРЭГ

№	Багийн бүрэлдэхүүн	Албан тушаал	Чиг үүрэг
1	Багийн ахлагч	Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн	Удирдамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, үзлэгийн хамрагдалтыг урьдчилан гаргасан нэрсээр тулгаж, хамралтыг нэмэгдүүлэх арга зүйгээр хангаж ажиллана.
2	Гишүүд	Халдварт өвчний асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	Өдөр бүр тоон болон бичмэл тайланг нэгтгэн, нэрсийн дагуу бүрэн хамруулах, болзошгүй тохиолдлуудын цэрний сорьцыг бүрэн зөв авахуулах, хадгалахад хяналт тавьж, халдвар хяналтыг дэглэмийг мөрдүүлж ажиллана.
3		Сүрьеэгийн эх эмч	Эмнэлзүйн оношлогоо, шинжилгээний дүгнэлтийг гаргаж үйлчлүүлэгчдэд зөвлөгөө өгөх, болзошгүй тохиолдлыг цэрний шинжилгээнд илгээх
4		Рентген техникч	Цээжний рентген зургийн авч бүртгэлжүүлэн эмчид илгээх
5		Лаборант	Мантугийн сорил хэмжих, цэрний сорьц зөв авах аргачлалаар хангаж, сорьц авах
6		Жолооч	Зорчигчдын аюулгүй байдлыг хангах, бусад үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх

Эрүүл мэндийн газрын даргын 2023
оны 03 дугаар сарын 01 -ны өдрийн
А. / А. дугаар тушаалын 4 дүгээр хавсралт

СҮРЬЕЭ ИЛРҮҮЛЭХ ИДЭВХТЭЙ ҮЗЛЭГИЙН ХУВААРЬ

№	Байгууллагын нэр	Хүн амын тоо	Хамрагдах хүний тоо /хамгийн багадаа/	Хамрагдах хавьтлын тоо	Хугацаа
1	Мөрөн сум	42423	4000	429	2023.03.10-17
2	Жаргалант сумын эрүүл мэндийн төв	4800	500	38	2023.03.20-21
3	Галт сумын эрүүл мэндийн төв	5556	500	23	2023.03.22-23
4	Төмөрбулаг сумын эрүүл мэндийн төв	4400	500	24	2023.03.24-25
5	Хатгал тосгоны эрүүл мэндийн төв	1652	300	8	2023.03.27-28
6	Алаг-Эрдэнэ сумын эрүүл мэндийн төв	3329	400	18	2023.03.29-30
7	Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв	4665	400	17	2023.04.01-02
8	Цагаан-Уул сумын эрүүл мэндийн төв	5926	500	4	2023.04.03-04
9	Бүрэнтогтох сумын эрүүл мэндийн төв	4429	400	28	2023.04.06-07
10	Тосонцэнгэл сумын эрүүл мэндийн төв	4500	400	11	2023.04.10-11
11	Тариалан сумын эрүүл мэндийн төв	3131	400	22	2023.04.12-13
12	Арбулаг сумын эрүүл мэндийн төв	4162	400	20	2023.04.17-18
13	Улаан-Уул сумын эрүүл мэндийн төв	4344	400	9	2023.04.19-20
	Нийт	93317	9100	814	13

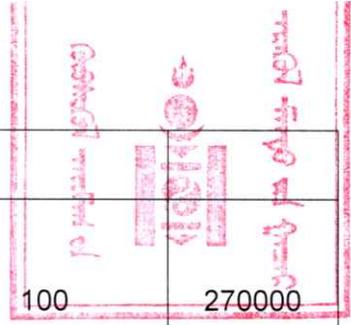
Эрүүл мэндийн газрын даргын 2023
оны 03 дугаар сарын 07 -ны өдрийн
А/17 дугаар тушаалын 5 дугаар хавсралт

СҮРЬЕЭ ИЛРҮҮЛЭХ ИДЭВХТЭЙ ҮЗЛЭГИЙН
ЗАРДЛЫН ЗАДАРГАА

№	Ажиллах чиглэл	Зардлын төрөл	Хэмжих нэгж	Нэг бүрийн үнэлгээ	Шаардлагатай шатахуун, томилолтын зардал	Нийт
1	Жаргалант, Галт, Төмөрбулаг	Ирж очих шатахуун	500 км	2700	100	270000
		Томилолт /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	Сум тус бүр 2 хоног нийт 6 хоног ажиллана.	64000	128000	2304000
		Сумын эрүүл мэндийн төвд Алслагдсан багаас иргэдийг тээвэрлэх	Сум тус бүр 50литр шатахуун	2700	150	405000
2	Хатгал Алаг-Эрдэнэ	Ирж очих шатахуун	250 км	2700	50	135000
		Томилолт /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	Сум тус бүр 2 хоног нийт 4 хоног ажиллана.	64000	128000	1536000
		Сумын эрүүл мэндийн төвд Алслагдсан багаас иргэдийг тээвэрлэх	Сум тус бүр 50литр шатахуун	2700	100	270000
3	Цэцэрлэг Цагаан-Уул Бүрэнтогтох	Ирж очих шатахуун	550 км	2700	110	297000
		Томилолт /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	Сум тус бүр 2 хоног нийт 6 хоног ажиллана.	64000	128000	2304000
		Сумын эрүүл мэндийн төвд Алслагдсан багаас иргэдийг тээвэрлэх	Сум тус бүр 50литр шатахуун	2700	150	405000
4	Тосонцэнгэл Тариалан	Ирж очих шатахуун	350 км	2700	70	189000
		Томилолт /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	Сум тус бүр 2 хоног нийт 4 хоног ажиллана.	64000	128000	1536000

		бүрэлдэхүүнтэй/	хоног ажиллана.			
5		Сумын эрүүл мэндийн төвд Алслагдсан багаас иргэдийг тээвэрлэх	Сум тус бүр 50литр шатахуун	2700	100	270000
6	Арбулаг Улаан-Уул	Ирж очих шатахуун	600 км	2700	120	324000
		Томилолт /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	Сум тус бүр 2 хоног нийт 4 хоног ажиллана.	64000	128000	1536000
		Сумын эрүүл мэндийн төвд Алслагдсан багаас иргэдийг тээвэрлэх	Сум тус бүр 50литр шатахуун	2700	100	270000
7	Мөрөн	Шатахуун	100км	2700	20	54000
		Хоол, цай /Ажлын хэсэг 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй/	1 хүн 10 хоног хоол иднэ.	13600	81600	816000
8	Бичиг хэргийн хэрэгсэл	Бичгийн цаас, бал, маркер	3 боодол бичгийн цаас	25000	75000	75000
			1 боодол бал	4000	4000	4000
9	Нийт					13000000

_____оОо_____